

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956", i Brorson, Hans Adolph: *Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956*, 1951-56, s. 517. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson03grval-shoot-idm140139952932352/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

MELODIUNDERSØGELSER VEDR. SVANESANG

I

- 1 (284): *Linet med sin brudeskare* --
2 (285): *Her er sang på Juda bjerge* --
36 (319): *Korset vil jeg aldrig søge* --
37 (320): *Himlen, trods de grusomt bulger* --

Ingen strofeparalleler. J. A. L. Holms forslag til 1 og 2: »Nu velan, vær glad til trods og »Som den gyldne sol frembryder« tilbærer et andet metrum og vanslirer Brorsons forfædte strofe (jf. s. 492). Tre folkemelodier til 2 (El. II, 10, s. 14) og 36 (Sand I, 72; El. II, 11, s. 11 ≠ Gudbr. 12); de to første gølt bygget til strofen; den sidste passer til det sjældne metrum og synes at være en omsungen koral. Ikke identificeret.

II

- 3 (286): *Op dog, Sten! sør du ej* --
Ingen strofeparalleler. Sand I, 100 a ≠ MM 268 (noteret henholdsvis i $\frac{3}{4}$ og $\frac{3}{8}$) og III, 47 specjler intet ældre forbillede. Sand I, 100 b er optaget fra Freydinghausen uden speciel motivering (»Himmel, Erde, Luft und Meer« og »Gott sei Dank in aller Welt«); de er kun 4-liniede, Brorsons 8-liniet, endda med da capo for de første 4 linier. — F. 5093 (29 4-lin. mel., en af G. Josephus), F. 5115 (anon. arie; usandsynlig). Z. 1174-1248 (4-lin.). Z. 6389 (8-lin., M. Schneider i G. Scheffers »Seetenlust« 1667).

IV

- 5 (288): *Du smelter i tåre* --
Ingen folkemelodier. — F. 6685 (1 anon. mel. fra saml. 30 (E. Schlickeisen, u. å.): »Ich achte vergänglich die weltlichen Güter«) eller Z. 3911 (1 mel. af J. B. Ahles »Arien« 1860: »Du ewig lebendig selbständiges Sprechens«) kan måske være kendt og brugt af Brorson.

V

- 6 (289): *Se, hvor heftig døden ryster* --
7 (290): *Kunde du dog ikke vige* --
11 (294): *Lad os drage, bange hjerte* --

Metret er så almindeligt (et af Sperontes' yndlingsmetre), at strofisk kongruens ikke siger meget her. J. A. L. Holms forslag »Jesu, dine dybe vunder«, altså alter til en strofe med afvigende udgange, kan dog afvises, selv om Brorson stundom fandt sig i den slags. Klenodiets paralleler »O min kærlighed og glæde« (36) og »Uopusselige kilde« (38) går til Freydinghausens 55. art (se Klenodieregistranten 116 a), 3 melodier, hvoraf en hos Pont. til »O du store sejerherre«. —

Over alle tre Svanesange findes i Univ. Bibl.s eksemplar tilskrevet »Allerdejlige Climeue«, en anonym hyrdevise, trykt hos Graae I, 37 og benyttet som melodiangivelse sammesteds til I, 62, 63, 64, 94 og II, 105 og i senere samlinger. I brødrene Basis notebog samt i et manuskript (Ny kgl. saml. 1510 fol.) angives Climeue-melodien at være identisk med »Belle Brune, que j'adore«, og det samme er tilfældet i H. Rungs partitur til H. Hertz's »De fattiges Dyrchave« (opf. 1839), hvori melodien er bevaret og benyttet for sit gammeldags præg (for dette fund takker jeg Nils Schlöring).

— De to danske folkemelodier (Sand I, 75 ab) og de to norske (El. II, 3, s. 12 og 13) kan hverken siges at pege bestemt mod Freydinghausen-melodierne eller »Climeue«. Den første af hvert par har menetskl. bylket, sammen med tilskriverne, kunne tale for Climeue-melodien. — F. 5750 (16 mel.), Z. 6600-6766.